

Te snel werkende schildklier

Hyperthyreoïdie

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

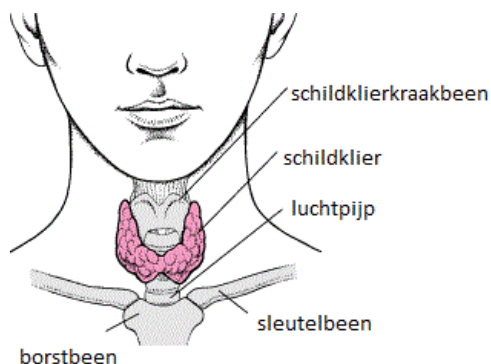
**albert
schweitzer**

Inleiding

In deze folder leest u meer over een te snel werkende schildklier en de behandelmogelijkheden.

De schildklier

De schildklier is een vlindervormig orgaan dat laag in de hals ligt, net onder het strottenhoofd en voor de luchtpijp.

De schildklier produceert schildklierhormonen. Deze hormonen zijn van belang voor nagenoeg alle cellen, weefsels en organen van uw lichaam. Ze spelen een rol bij onder andere:

- Lichamelijke ontwikkeling.
- Stofwisseling en spijsvertering.
- Spieren en gewrichten.
- Hersenen en zenuwen.
- Hartslag en hartritme.
- Lichaamstemperatuur.
- Gedachten en emoties.

Wat is hyperthyreoïdie?

Bij een hyperthyreoïdie werkt uw schildklier te snel. Er wordt daardoor te veel schildklierhormoon aan uw bloed afgegeven.

Klachten bij hyperthyreoïdie

Bij een te snel werkende schildklier kunt u de volgende klachten en symptomen hebben:

- Hartkloppingen/snelle polsslag.
- Trillende handen/vingers.
- Gewichtsafname ondanks normale eetlust.
- Transpireren.
- Onregelmatige menstruatiecyclus.
- Veranderd ontlastingspatroon, frequenter en dunner.
- Oogklachten.
- Vermoeidheid.
- Zenuwachtig/nerveus/prikkelbaar/opgejaagd gevoel.
- Concentratieverlies.

Deze klachten hoeven niet allemaal of niet allemaal tegelijk voor te komen.

Oorzaken van hyperthyreoïdie

Een te snel werkende schildklier kan verschillende oorzaken hebben. De meest voorkomende zijn:

- De ziekte van Graves, waarbij er antistoffen zijn die de schildklier stimuleren.
- Een toxisch adenoom. Dit is een knobbel in de schildklier die veel schildklierhormoon aanmaakt.
- Een toxisch nodulair struma: meerdere knobbels in de schildklier die veel schildklierhormoon aanmaken.
- Een thyreoïditis; dit is een schildklierontsteking.

Diagnose

De diagnose hyperthyreoïdie wordt gesteld via bloedonderzoek. In uw bloed wordt het FT4 (schildklierhormoon) gemeten. Ook wordt het TSH gemeten dat functioneert als een ‘thermostaat’ van de schildklier. Bij mensen met een hyperthyreoïdie is het FT4 verhoogd en het TSH verlaagd. De arts doet ook lichamelijk onderzoek, omdat mensen met een te snel werkende schildklier vaak een vergrote schildklier hebben of knobbeltjes in de schildklier. Soms is de schildklier (druk)pijnlijk.

Als aanvullend onderzoek kan de arts ook besluiten om een schildklierscan te laten maken.

Behandeling

De keuze van de behandeling hangt af van de oorzaak van de te snel werkende schildklier. Alle oorzaken zijn goed te behandelen. Een hyperthyreoïdie kan op drie manieren behandeld worden:

- Met medicijnen.
- Met radioactief jodium.
- Door een operatie.

Hierna volgt een korte uitleg over de behandelingen.

Medicijnen

Meestal krijgt u medicijnen. Deze medicijnen remmen de aanmaak van schildklierhormonen. Hierdoor stopt uw schildklier met hormonen aanmaken. De medicijnen die hiervoor gebruikt worden, zijn:

Strumazol, Carbimazol of PTU.

Zodra de schildklierfunctie na verloop van tijd normaal is geworden, zijn er twee mogelijkheden om de behandeling voort te zetten.

- De meest voorkomende behandeling is **combinatietherapie** (de block en replace-therapie).
Bij de block en replace-therapie kan uw schildklier geen schildklierhormoon meer maken door de blokkade met medicijnen. Om te voorkomen dat er een tekort aan schildklierhormoon ontstaat, krijgt u daarnaast een ander medicijn: een schildklierhormoon. Hiermee begint u enkele weken nadat u bent gestart met de schildklierremmende medicijnen. Met de combinatie van de medicijnen wordt een normale werking van de schildklier nagebootst.
- Daarnaast is het mogelijk dat u met uw arts kiest voor **monotherapie** (de titratie). U wordt dan alleen behandeld met het medicijn dat de schildklierwerking remt. Hierbij wordt de dosering van het medicijn dat uw schildklier remt, geleidelijk verlaagd. Zo streven we ernaar dat uw schildklier net voldoende schildklierhormoon kan maken.

Bij beide behandelmethodes blijft u de medicijnen meestal 1 tot 2 jaar gebruiken. Na die periode zal de arts/verpleegkundige aangeven dat u kunt stoppen met de medicijnen. Daarna blijft u nog een jaar onder controle, om te kijken of de functie van de schildklier weer normaal blijft. In het eerste jaar is de kans op een terugval het grootst is. Daarna moet u ieder jaar, levenslang, via uw huisarts bloed laten prikken. Zodra uw klachten terugkeren, verwijst uw huisarts u weer naar de internist.

Daarnaast kunt u ook last hebben van een onregelmatige en verhoogde hartslag en een 'opgejaagd' gevoel. De internist kan u een medicijn voorschrijven, dat ervoor zorgt dat uw hartslag weer rustiger wordt. Dit is een bètablokker. Dit medicijn wordt ook tijdelijk gebruikt. Zodra uw schildklier weer normaal werkt, kunt u in overleg met de arts/verpleegkundige deze medicatie afbouwen. *U mag dit medicijn nooit zonder overleg stoppen.*

Radioactief jodium

Door het toedienen van radioactief jodium wordt de schildklier verkleind waardoor deze minder schildklierhormoon kan maken. Het radioactief jodium wordt toegediend via een capsule. Deze behandeling vindt poliklinisch plaats op de afdeling Nucleaire Geneeskunde.

Operatie

Als radioactief jodium niet mogelijk is of u wilt dit niet, kan de schildklier worden verkleind door deze helemaal of bijna helemaal, operatief te verwijderen.

Behandelteam

Het behandelteam bestaat uit:

Mw. dr. S.C.C. Hartong, internist-vasculair geneeskundige

Mw. dr. R.M. Kiewiet-Kemper, internist-endocrinoloog

Mw. E.T. Massolt, internist-endocrinoloog

Dhr. J.A.A. Meijer, internist- endocrinoloog

Mw. dr. M.W.C.J. Schoofs, internist-endocrinoloog

Dhr. E.J.H. van de Weijert, internist

Mw. S. van de Klundert, endocrinologieverpleegkundige

Mw. M.A. van Wijngaarden-Verhelst, endocrinologieverpleegkundige

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Stel die dan gerust tijdens uw afspraak of bel van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur naar de polikliniek Interne Geneeskunde, tel. (078) 654 64 64. We plannen dan een afspraak bij de verpleegkundige voor u in en zij belt u dan terug.

Meer informatie

Meer informatie over onder andere endocrinologie(stofwisseling) kunt u vinden op de website van het Albert Schweitzer ziekenhuis www.asz.nl

Patiëntenvereniging

Schildklier Organisatie Nederland (SON)

De organisatie geeft voorlichting en telefonisch advies, organiseert lotgenotencontact en informatiebijeenkomsten en bevordert wetenschappelijk onderzoek. De SON heeft voor donateurs én niet-donateurs een zogeheten schildkliertelefoon, waar een ervaringsdeskundige u te woord staat. De ervaringsdeskundigen zijn geen medisch professionals, maar hebben wel een speciale training gehad. Meer informatie over onder andere de bereikbaarheid vindt u op de website van de SON, www.schildklier.nl

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Bronvermelding: afbeelding met toestemming overgenomen van Merck Manual.

Albert Schweitzer ziekenhuis
april 2023
pavo 1287